

"För lite görs för återväxten i energibranschen"

– Om inte något avgörande händer inom låt oss säga fem år, då ser det mörkt ut! Så beskriver Max Jansson, VD för Vega Energi, personalbristen inom energibranschen, liksom inom fastighets- och servicebranscher.

– Jag överdriver kanske lite. Jag vet att det finns de som arbetar hårt med denna fråga och att en hel del är på gång. Men detta ämne kan inte nog lyftas fram.

Max Jansson tog 2004 initiativet till ett uppmärksammande av en hotande brist på kompetent personal inom sin egen och närliggande branscher: energi, fastighet, processindustri, service. Den här situationen är dock inte alls ny, inte heller okänd.

– Vår bransch har befunnit sig i detta läge en längre tid nu, konstaterar han.

– Skolor har lagts ned, utbildningsplatser har minskat ända sedan i slutet på 1980-talet samtidigt med ökande pensionsavgångar och en växande efterfrågan på servicetjänster.

– Vi ser pressreleaser, rapporter och utredningar om detta dilemma, men det är inga stora grepp som har tagits för att bryta trenden.

Man skulle alltså kunna anta, att problemet vore högt prioriterat i branschorganisationer och styrelserum.

– Det är det nog också, men respon- sen har varit svag. Och jag har grubblat mycket över det bristande intresset, säger Max Jansson.

– Jag känner mig näst intill ensam, tillfogar han.

– Ja nu överdriver jag lite igen. Jag vill nog påstå att vi är fler som "brinner" för detta ämne, men vi är nog inte mer än en handfull själar. Det behövs fler som engagerar sig i denna fråga.

En del har ändå gjorts. Svensk Energi genomförde t ex för några år sedan en undersökning över åldersstrukturen hos personalen inom branschen. Vid den tidpunkten var cirka fyrtio procent över 50 år. I samma rapport redovisades också enkäter bland skolor, ungdomar, beträffande deras attityd till olika branscher, liksom vilka yrken som ansågs vara populära respektive ointressanta. Bland arton yrkesbranscher kom energibranschen fjärde från slutet.

– År 2014, om sju år, har samtliga fyr- tiotalister uppnått pensionsåldern, på-

– År 2014 har samtliga fyrtiotalister uppnått pensionsåldern. Vad kommer att hända då frågar sig, Max Jansson.

pekar Max Jansson. Vad kommer att hända då?

Dessutom väntas under kommande år behovet av tekniker öka i absoluta tal, inom diverse servicesektorer.

– Var och en som är intresserad av att medverka, direkt eller indirekt, för en god sak, är välkomna, hälsar Max Jansson.

Man når honom på:

max.jansson@vega-energi.se.

Runo Ahnland

Ökat utbud av KY-utbildningar för energi

Ett alternativ till högskoleutbildning kan vara en kvalificerad yrkesutbildning (KY). KY-utbildningar har funnits sedan 1996 och idén är att branschfolk ska ge studenter en kvalificerad

yrkesutbildning på ett eller två år.

Inom energi- och elkraftområdet fanns för ett år sedan ett tiotal program. Nu finns det 15 och de är spridda över hela landet.

Utbildning	Ort	Studieform
Agrotekniker inriktning bioenergi	Skara	Bunden
Drift- och underhållstekniker	Oskarshamn	Bunden
Elkraftteknik	Västerås	Bunden
Elteknik	Helsingborg	Bunden
Energi- och klimatkonsult	Landskrona	Bunden
Energieffektiva system	Tranås	Bunden
Fastighetsingenjör	Nacka	Bunden
Jord-, berg- och mediaborrning	Malå	Bunden
Installation, yrkesutbildning	Katrineholm	Bunden
Driftteknik inom energisektorn	Växjö	Bunden
Elektrotekniker för ind anl o automatik	Alfta	Distans
Solenergitekniker med biobränslekomponent	Härnösand	Bunden
Tekniker med industriell automation	Borlänge	Bunden
VVS Projektering	Stockholm	Distans
VVS projektör, inriktning miljö	Johanneshov	Bunden

Sökes: Elektro- och energiingenjörer

Jag vågar säga att alla de som vill satsa på elkraftteknikbranschen är garanterade ett jobb.

Det säger Roland Winsell, vd för Svenska Energhuset i en skrift "Svensk elkraftteknik i tillväxt efterlyser fler ingenjörer".

Skriften är utgiven av Power Circle som är en intresseorganisation för svensk elkraftteknik.

Enligt rapporten finns en stor risk för brist på ingenjörer i framtiden. Den främsta orsaken är stora pensionsavgångar. En majoritet av dem kommer att gå i pension fram till 2020.

Totalt handlar det om fem tusen personer som kommer att gå i pension de närmaste 10 till 12 åren. Samtidigt har nyrekryteringen varit minimal de senaste 20 åren.

Det blir inte bättre av att intresset för högskolestudier sjunkit för tekniska yrken.

När det gäller civilingen-

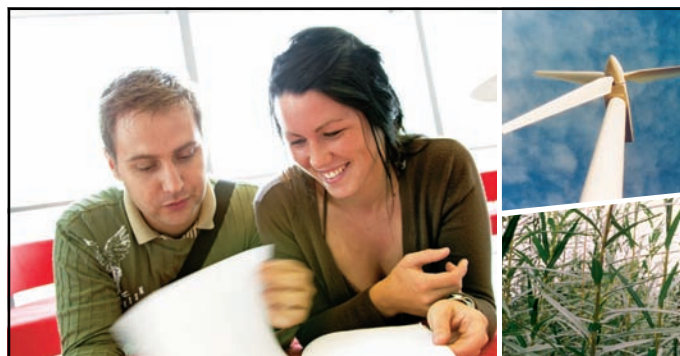
jörutbildningar fanns 1,3 förstahandssökande per antagen, år 2005. 1997 var motsvarande siffra 1,8.

Slutsatsen är att det kommer att uppstå en betydande brist på högskoleingenjörer under de närmaste åren, en brist som kommer att förvärras fram till 2020.

För antalet sökande till högskoleingenjörer har siffran legat konstant på drygt 1 mellan åren 1997 och 2005.

På Powercircle är man bekymrade inte minst mot bakgrunden att elkraftteknik och energi är en stor bransch i Sverige med lovande tillväxtmöjligheter.

Närmare 100.000 svenskar är sysselsatta inom området. Exportvärdet är drygt 60 miljarder kronor. Forskningen är enligt Power Circle, världsledande inom de stora företagen och de ledande universiteten i landet. Totalt finns cirka 2.500 företag i branschen.

ENERGI

Intresserad av energifrågor? Högskolan i Halmstad erbjuder konkurrenskraftiga utbildningar i en anda av kreativitet och innovation.

- Aktuella kurser: Kärnenergiteknik 5 p, Energieffektivisering 5 p, Biogas Technology 5 p, Renewable Energy 5 p
- Sommarkurser: Förnybar energi 5 p, Bioenergy 3 credits, Renewable Energy Sources 3 credits
- Energiingenjör – förnybar energi 180 hp
- Energiingenjör – energi och samhälle 180 hp + 20 v.
- Förnybar energi – påbyggnad 60 hp

För mer information gå in på www.hh.se där kan du också beställa utbildningskatalogen

Högskolan i Halmstad • Box 823 • 301 18 Halmstad
tfn 035-16 71 00 • www.hh.se

Civilingenjör i energisystem 300 hp, Uppsala

Utbildningen fokuserar på energisystem ur ett helhetsperspektiv. Den ger:

- en bred matematisk-naturvetenskaplig bas och kunskaper i såväl traditionella som nya energitekniker
- kunskap om energisystemens miljöpåverkan och deras ekonomiska och sociala sammanhang

Vi utbildar för framtidens energisystem. På vår webbplats www.energisystem.nu kan du läsa mer.

Programmet är ett samarbete mellan Uppsala universitet och SLU
Sista ansökningsdag 15 april!

Energiutvecklingsingenjör

Framtidens energisystem måste vara effektivt och miljövänligt samtidigt som vi ska ha råd att betala kostnaden. Dagens energilösningar är ofta dyra, energilösande och ökar växthuseffekten. Mittuniversitetet har nu skapat en ny energiutbildning anpassad för dig som vill vara med och designa framtidens energisystem. Utbildningen kallas för Energiutvecklingsingenjör.

Ofta är ingenjörer och tekniker de tysta hjältarna som gör jobbet då energisystemen ska klara allt tuffare miljökrav till en rimlig kostnad. Framgångsrika företag i Sverige utvecklar nya tjänster för utveckling av energisystemet. "Vi ska främja och genomföra klimat- och energieffektiviserande åtgärder, i egen verksamhet och hos kunder." (Ur E.ON:s miljöpolicy).

I Mittuniversitetets närhet skapas nu "Biofuel Region" med mål att bli en världsledande energiregion. Mittuniversitetets nya energiutbildning finns i centrum av denna utveckling. Den bygger på en lång tradition där vi utbildat mer än tusen energiingenjörer och tekniker under årens lopp.

Den nya utbildningen är en treårig ingenjörsutbildning med energiteknik som huvudämne.

I utbildningen har man nära kontakt med lärare som forskar inom ny bio-bränsleteknik, energieffektivisering och inomhusklimat. I utbildningen behandlas sol-, vind- och värmepumpsteknik, energieffektivisering, ny och konventionell förbränningsteknik samt kraftproduktion.

Utbildning/program	Univ/högsk.	Inriktning
<i>Civilingenjörsutbildningar</i>		
Energisystem	Uppsala/Sveriges Lantbruksuniv.	Vind- och vattenkraft, solenergi, val av energisystem
Energiteknik	Umeå	Processer, energisystem och förnybar energi
Samhällsteknik	Mälardalens Högskola	
<i>Övriga, civilingenjörstudier med senare specialisering</i>		
Civilingenjör och lärare	Mälardalens Högskola	Hållbara energisystem, inneklimat
Civilingenjör, Kemiteknik	Chalmers	Energi- och miljöteknik
<i>Högskoleingenjör, Energi</i>		
Driftingenjör Härnösand	Mitthögskolan	Elkraft, Kraft och värme, Distansutbildning
Elektroingenjör Med inriktning elenergi	Högskolan Trollhättan/ Uddevalla	Nästan hälften av kurserna inom elproduktion och användning, överföring, dist.
Elektroingenjör	Borås	
Energiingenjör	Borås	Kombination av Elkraft- och värmeteknik
Energiingenjör	Gävle	Inriktning mot energisyst. Alt energi och inneklimat
Energiingenjör	Mitthögskolan	Miljö, biologi och elektroenergi
Energiingenjör – förnybar energi	Halmstad	Förnybara energikällor och energieffektivisering
Energiingenjör energi och samhälle	Halmstad	Hållbar energiproduktion och energieffektivisering
Energiingenjör	Mälardalens Högskola	Stor möjligheter till att skräddarsy utbildning
Energi- och miljöingenjör	Karlstad	Kraft och värme, process miljöledning
Energi- och Installationsingenjör	Karlstad	Värme, kyla, ventilation, luftbehandling m m, vatten
Miljöingenjör	Mälardalens Högskola	
Högskoleingenjörsprogrammet	Umeå	Bioenergi och energieffektivisering i hållbara energisystem
<i>Högskoleingenjörer, drift</i>		
Driftingenjör	Mälardalens Högskola	El- och värmeproducerande anläggningar
Energiteknik	Växjö universitet	Inriktning mot bioenergi
Övriga program		
Magisterprogram, biodrivmedel	Umeå universitet	
Magisterutbildning energiteknik	Mälardalens Högskola	
Master of science programme in renewable Energy	Uppsala universitet	
Master programme in the field of Energy Systems	Högskolan Gävle	
Yrkeshögskoleutbildning i energi- och processteknik	Högskolan Borås	
Driftteknik	Linköping universitet	
Driftteknikerprogrammet	Örebro Universitet	
Förnybar energi	Högskolan i Halmstad	Påbyggnadsprogram

Rikt utbud av energikurser

För den som vill vidareutbilda sig inom energiområdet finns ett rikt urval av kurser. I dagsläget 167 kurser inom energiteknik, varav många är öppna för ingenjörer och naturvetare.

Därtill finns ytterligare 25

kurser i energisystem.

Exempel är ett flertal kurser i vindkraftteknik på Gotland eller fjärrvärme och biogas på högskolan i Halmstad. Vid Mälardalens högskola finns kurser i vätgas och bränsleceller.

För den som är intresserad är det bara att gå in på www.studera.nu och ta del av det rika utbudet.

När det gäller program är det små förändringar sedan föregående år. En nyhet är en högskoleingenjörstudier med inriktning mot bioenergi i Växjö.